

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Витрати у системі обліку та контролю
(на прикладі ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент Факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій

Поркул Олександр Віталійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Облік витрат займає головне місце в економіці будь-якого підприємства, оскільки, суб'єкт господарювання, починаючи свій бізнес, визначально несе відповідні витрати, очікує їх компенсацію та сподівається на майбутню прибутковість свого бізнесу. Саме дієве функціонування обліку та контролю витрат у сучасній системі управління забезпечує підприємство достовірною, повною і своєчасною інформацією для прийняття економічно обґрунтованих рішень. Тому вирішення проблем обліку та контролю витрат, вивчення напрямків їх удосконалення є на сьогодні актуальними, що і обумовило тему дослідження.

Мета дослідження є розкриття теоретичних положень, методики і діючої практики обліку та контролю витрат у системі управління вітчизняних підприємств.

Завдання дослідження:

- розкрити поняття «витрати», їх сутність та класифікацію;
- вивчити порядок формування собівартості робіт, послуг на автотранспортних підприємствах;
- розглянути нормативні вимоги до організації обліку витрат;
- дослідити документальне забезпечення обліку витрат на базовому підприємстві та визначити особливості обліку витрат при здійсненні операцій у транспортній сфері;
- провести економічний аналіз витрат та результатів діяльності на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум»;
- розкрити методичні та практичні аспекти внутрішнього контролю витрат та визначити напрямки їх удосконалення у системі управління на вітчизняних підприємствах.

Об'єктом дослідження є процес обліку та контролю витрат на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум».

Предметом дослідження є облік та контроль витрат, які здійснюються на вітчизняних підприємств.

Методи дослідження. У процесі роботи були застосовані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Методи аналізу, синтезу, конкретизації використовувалися для деталізації об'єкта дослідження шляхом його розчленування на складові частини; монографічний – для детального вивчення об'єкта дослідження; порівняння – для виявлення спільних рис та відмінностей досліджуваних процесів і явищ; групування – для виявлення концептуальних ознак об'єкта дослідження; розрахунковий – для підрахунку економічного ефекту на перспективу.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження використані законодавчі та інші нормативно-правові акти, наукові статті, монографії вчених та фахівців з теорії та практики обліку і контролю, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, Інтернет-мережі. Також були використані дані базового підприємства: статутні та реєстраційні документи, первинна документація, облікові реєстри, фінансова, податкова та інша економічна звітність.

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань) та 12-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи обліку витрат на автотранспортних підприємствах»** досліджено витрати як поняття, їх сутність та класифікацію. Вивчено нормативні вимоги до організації бухгалтерського обліку витрат та порядок формування собівартості робіт, послуг на автотранспортних підприємствах.

У другому розділі **«Облік витрат на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум»: діюча практика»** наведена загальна економічна характеристика підприємства, розглянуто документальне забезпечення обліку витрат та особливості відображення їх в обліку при здійсненні операцій у транспортній галузі.

У третьому розділі **«Аналіз і контроль обліку витрат в системі управління вітчизняних підприємств»** здійснений економічний аналіз витрат та результатів діяльності на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум», визначено методичні засади внутрішнього контролю витрат у системі корпоративного управління та запропоновані напрямки удосконалення контрольних заходів на вітчизняних підприємствах.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретичних, методичних, організаційних та прикладних аспектів обліку, аналізу і контролю витрат в системі управління підприємства з'ясовано, що правильна організація та ведення бухгалтерського обліку витрат є важливою передумовою прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень.

Для досягнення поставленої мети в роботі розкрито теоретичні основи обліку витрат на автотранспортних підприємствах. Так, досліджено поняття «витрати», розкрито їх сутність та умови визнання, розглянута класифікація витрат для цілей бухгалтерського, податкового обліку. Акцентовано увагу на важливості класифікації витрат для цілей управлінського обліку, а саме: для ціноутворення, калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) та інших потреб управління. Встановлено, що в рамках П(С)БО витрати групуються за економічними елементами та за статтями калькуляції. Вивчено порядок формування собівартості робіт, послуг на автотранспортних підприємствах.

Визначені мета, етапи та основні методи калькулювання – нормативний, позамовний, метод простого підрахунку витрат.

Досліджені нормативні вимоги стосовно організації бухгалтерського обліку витрат та доведено, що узагальнення інформації про витрати відбувається у відповідних облікових регістрах з наступним перенесенням даних до головної книги. У кінцевому підсумку витрати, як об'єкти обліку, прямо чи опосередковано відображаються у фінансовій звітності – балансу/звіту про фінансовий стан, звіті

про фінансові результати/звіту про сукупний дохід, звіті про рух грошових коштів, звіті про власний капітал і примітках до фінансової звітності.

У процесі роботи розкрито особливості обліку витрат на досліджуваному підприємстві – ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум», основними видами діяльності якого є різноманітні перевезення вантажним автомобільним транспортом та інша допоміжна діяльність у сфері транспорту, яка включає експедицію вантажів; організацію перевезень залізничним, автомобільним, водним транспортом; організацію відправлень вантажів; видачу й одержування транспортної документації; вантажно-розвантажувальні роботи тощо.

Бухгалтерський облік на підприємстві частково автоматизований за допомогою комп'ютерних програм «1С: Підприємство», «УкрБланк», «Клієнт-банк» та «М.Е.Дос» та ведеться у відповідності до Положення про облікову політику підприємства.

ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум» відноситься до суб'єктів малого підприємництва, знаходиться на спрощеній системі оподаткування зі сплатою єдиного податку.

Аналіз показників фінансової звітності ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум» показав, що, незважаючи на деяке зростання сум зобов'язань на кінець звітного періоду, має достатній матеріальний потенціал, та його фінансовий стан є стабільним.

У ході роботи розглянуто документальне забезпечення обліку витрат на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум» та особливості формування первинного, аналітичного та синтетичного обліку при здійсненні операцій у транспортній сфері, зокрема, автомобільних перевезень вантажів та послуг транспортно-експедиційного обслуговування.

У процесі дослідження проведений аналіз витрат та результатів діяльності на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум» з метою виявлення резервів скорочення витрат (економії). Раціональним є таке використання витрат, що сприяє збільшенню прибутку. Тому розглянуто виконання плану у періоді дослідження, проаналізовано вплив усіх факторів на рівень витрат підприємства, виявлено резерви скорочення витрат. Результати аналізу витрат та результатів діяльності показали, що на ТОВ «Бізнесконсалт-Преміум» існує достатній потенціал для зростання його прибутковості.

Зазначено, що ефективність роботи підприємства прямо залежить від здійснення контролю за витратами, тому в роботі досліджено концептуальні засади внутрішнього контролю витрат: мета, цілі, об'єкти, суб'єкти, функції, завдання. Розглянуто основні засади здійснення внутрішнього контролю за відповідними етапами на підставі плану і програми перевірки обліку витрат, та узагальнені джерела отримання доказів при проведенні внутрішнього контролю витрат. Наведено типові порушення, які найчастіше виявляються під час проведення внутрішнього контролю обліку витрат, та запропоновані заходи удосконалення обліку та контролю витрат на вітчизняних підприємствах.

До напрямків покращення обліку та контролю витрат можна віднести такі заходи, як: поліпшення методичного забезпечення шляхом розробки внутрішніх стандартів фінансового контролю; удосконалення процесу автоматизації

облікових та контрольних заходів; введення до штату посади внутрішнього контролера для посилення контрольних функцій; розподіл контрольних функцій за підсистемами обліку та для цілей управління.

Впевнені, що реалізація таких заходів сприятиме удосконаленню обліку, аналізу і контролю витрат в системі управління вітчизняних підприємств.